

A könyöklő kövekről – tovább

dr. Rigó Mihály
aranydiplomás erdőmérnök és okl. építőmérnök
a BME műszaki doktora

„Ha küzdesz, veszíthetsz, ha nem küzdesz, már veszítettél.”

dr. Regdon Ibolya, a szegedi Radnóti Gimnázium tanára

„A városi fák munkások. A tűző napon dolgoznak értünk, megkötik a szén-dioxidot, termelik az oxigént, közben árnyékot adnak. A felnőttek természetesnek veszik, hogy ők értünk vannak, elüldögélnek az árnyékukban, megpihennek, aztán mennek is tovább, de a gyerekek ölelgetik őket, felismerik az igazságot: a fák, fejükön a kócos lombokkal, értünk dolgoznak, és ezért elismerést érdemelnek.”

„Kész büntudat az árnyékban hűsölni, tudva, hogy a forró sugarak terhét ők cipelik helyettünk.”

Lóri és Matyi

<https://www.ekozbenszegeden.hu/?paged=3>

Korábban már írtam

a Klauzál tér és a Kárász utca rettenetes sivárságáról. Emlékeztetőül:

[Microsoft Word - Könyöklő kövek a Klauzál téren.docx \(civilcafe.hu\)](#)

[Microsoft Word - A fák segíthetnének.docx \(civilcafe.hu\)](#)

[Árnyék - Klauzál tér-pdf.pdf \(civilcafe.hu\)](#)

Most ugyanezt a témát folytatom.

Kaptam egy segítséget

Fekete Dániel grafikus úrtól, aki egy fénykép, egy szép látványkép kiegészítéssel, segítséggel elénk tudta vetíteni a Klauzál teret fákkal, a könyöklő kövek helyén és helyett:

Most is köszönöm!

Mit lehetne, mit kellene tenni?

- 1. Elismerni, hogy a Klauzál tér és a Kárász utca faltól falig burkolása tévedés volt. Egy tervezői irányzat tévedése, amelyet sajnos a Város vezetése elfogadott.**
- 2. Mindent meg kell tenni ennek feloldására, a hatalmas burkolt felület megbontására, a zöldítésére. A zöldítést mindenféle mesterséges elemmel szemben előnyben kell létesíteni.**
- 3. Meg kell akadályozni azt, hogy ez az irányzat Szegeden még egyszer bárhol előforduljon, megvalósuljon, tovább terjedjen, pl. a Széchenyi térre.**

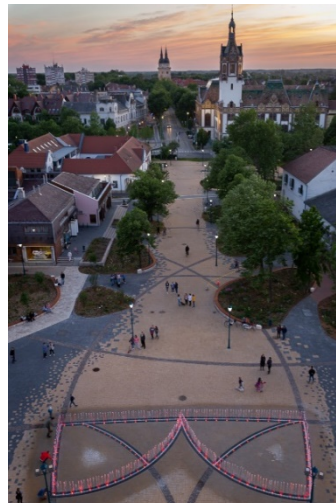
Milyen nagy a különbség a Széchenyi tér és a Klauzál tér között!

Jól érzékelhető a mesterséges sivatagunk! Nehogy a Széchenyi tér is a Klauzál tér sorsára jusson, az egyre több betonozás, aszfaltozás, térkövezés után!

Másutt is készültek faltól falig burkolatok erre a kaptafára!

Förtelmes lett, kősvataggá vált pl. Kiskunfélegyházi főtere.

<https://bacsmegeye.hu/kiskunfelegyhaza/2020/07/70-millio-forint-tobblettamogatast-kapott-felegyhaza-a-zold-varos-projekthez>

<https://www.infokiskunfelegyhaza.hu/hirek/olvas/70-millio-forint-tobblet-tamogatast-kapott-felegyhaza-a-zold-varos-projekthez-2020-06-26-125142>

Vagy Sopronban, ahol a Várkerületet tették ugyanígy tönkre, amennyi hely csak volt:

https://www.google.com/search?q=sopron+and+v%C3%A1rker%C3%BClet&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKewiEkqKjy5n-AhVluKQKHVtpB08Q_AUoAXoECAIQAw&biw=1370&bih=629&dpr=1.4
<https://epiteszforum.hu/a-soproni-varkerulet-rekonstrukcioja>

Ismét mutatók néhány példát Szeged Településarculati kézikönyvéből az épület és a fásítás harmóniájára. Lenne sok jó példa!

Látható remélem, hogy az egyes épületek értékesebbek lettek az előttük álló fákkal, mint nélkülük. Azt is furcsának találom, hogy egyesek néhol zavarónak tartják a fotózást, a fényképezhetőséget szinte egyetlen lényeges dolognak kiemelve a fákát, másutt ez semmi gondot sem okoz.

Annak ellenére nyilvánvaló mindez, hogy a Kézikönyv fotóinak egy része a fákról lombkorona nélküli állapotban készült.

[szeged tak 2017.pdf](#)

A linkjét köszönöm Pap Ádám építész úrnak!

Ugyanez más városokból

Barcelona, a Rambla, a fő sétálóutca:

<https://www.grangalaflamenco.com/en/blog/las-ramblas-de-barcelona/>
<https://www.bautrip.com/travel-guide/barcelona/rambles-barcelona>

Prága, szép régi belvárosi épületei szép fákkal

<https://www.istria.hu/ajanlatok/megtekint/praga-varoslatogatas-sor-knedli/367>

Karlovy Vary

Cesky Krumlov, egységben a zöldek az épületekkel. Milyen szerencsés ez a város!

Találtam mérési eredményeket

a városi fásítás hatása bemutatására (amit e nélkül is sejtettünk)

A levegő és a felszín hőmérséklet kánikula alatt ugyanabban az időpontban egy kánikulai napon Krakkó két különböző utcájában.

A képek maguktól beszélnek: a nyári hőség tompításához minél több területet növényzet kellene borítson az aszfalt és a térkő helyett!

Természetesen megszólalt a témában prof. Dr. Ürge-Vorsatz Diána is, a CEU, Környezettudományi és környezetpolitikai tanszék, egyetemi tanára, az ENSZ Kormányközi Éghajlatváltozási Testület képviselője
Előadást tartott egy közutas konferencián:
MAÚT konferencia 2023. III. 30-án.

MAÚT 20. Innovációs Fórum

A teljes előadás itt érhető el:

<https://www.youtube.com/watch?v=XFcgiezhLcE&t=1s>

Az előadásának kezdete 27:00-tól, illetve a városi fákat méltató rész kezdete 58:50-től hallható.

Előadása második része taglalja a városok fásítását:

„Legalább a parkolókat ne betonozzuk. Minél kevesebb legyen a lefedett terület. ... Ahol csak lehet, oldjuk meg részleges lefedéssel. ... Az aszfalt is jóval kisebb lesz, ha minél több növényzetet visszaadunk a városnak a fákat. ... Vissza kell integrálnunk a városba a zöld felületeket, minél több fát. ...”

„Rettenetesen fontosak a fák.”

The value of one single tree.

A kép felirata: egyetlen fa értéke (tulajdonképpen az árnyéka, melyben ennyien elférnek).

„Mutatom, hogy Budapesten is milyen rettenetesen fontosak. ... 30 Celsius fok különbség van akár egymás mellett fekvő területeken attól függően, hogy fás terület-e vagy betonnal lefedett terület. ... Minél nagyobb a lombfelület, annál nagyobb a hűtő hatás. ... Még nagyon nagy

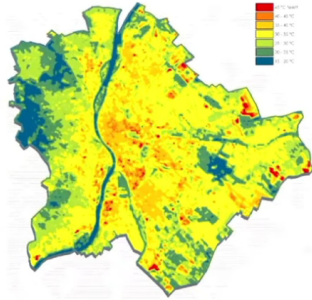
hőség esetén is tudunk hűvösen tartani területeket, ha leárnyékoljuk, fákkal leárnyékoljuk, nem mesterséges árnyékolást, hiszen az sokszor maga is üvegház hatást vált ki ...”

„Az összes villamosmegállót, az összes útfelületet, az aldebó is rettenetesen fontos.”

Aldebó=a napfényt visszaverő képesség.

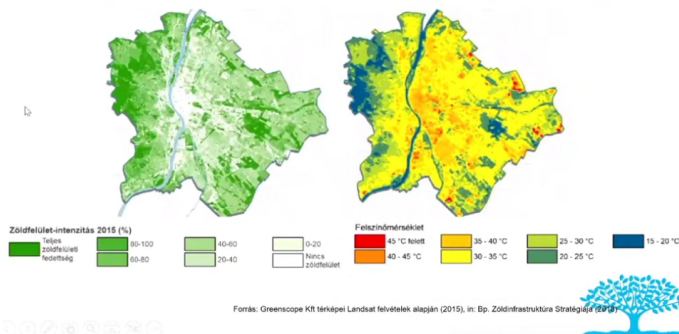
„Én lehet, hogy betiltanám a sötét tetőfelületeket. . Az útfelületek aldebója nagyon sokat számít. ... A kocsik színe sokat számít. Törökországban jóval több a fehér kocsi. Én pl. megadóztatnám a sötét színű autókat. „

Hősziget hatás Budapesten

Budapest felszínhőmérséklet térképe 2016. aug. 31-én 11:00 és 12:00 között zavartalan napfényes időszakban (forrás: Budapest Zöldinfrastruktúra Konceptójának helyzetelemzése)

A lakónegyedeinket egyedül a nagy, lombos fák tudják jelentősen lehűteni vagyis megvédeni a hőségtől

„Ez a gyerekeim iskolája. ... A telek közepén volt 3 db fa. Az építész meghagyta a 3 gesztenyefát, majd az iskolát azok köré építette.”

„Nagyon sok az előnye. ... A gyerekek mentális egészségét, a fizikai egészségét is jelentősen javítja. Folyamatosan hűt, nyáron nem kell légkondicionálni ebben az iskolában.”

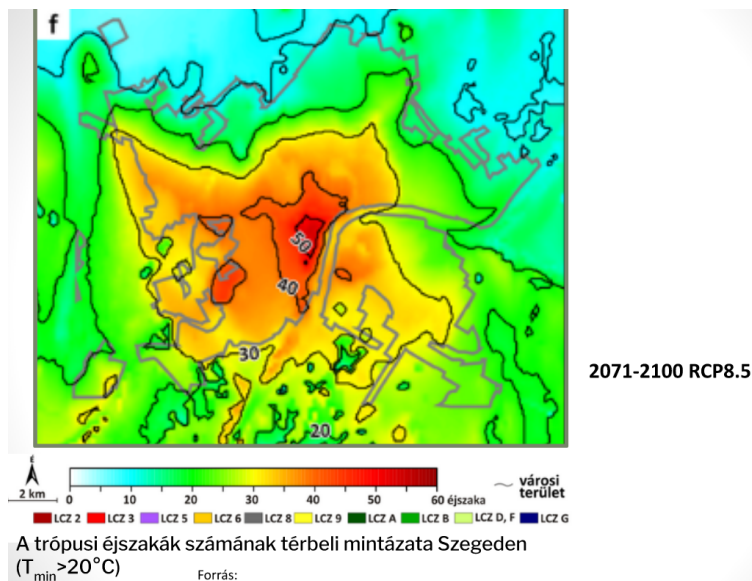
Talán neki ebben a témában hinni kellene!

2023. III-ban Szegeden tartottak megbeszélést a zöld szervezetek a zöld innovációkról.

Gulyás Ágnes, az SZTE adjunktusa, elmondta:

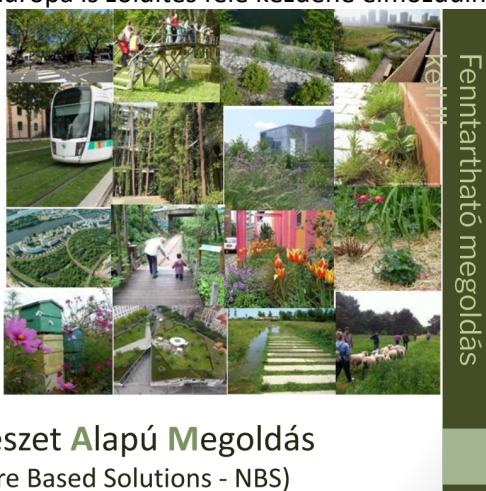
„Egy városszerkezetben mindig gond, hogy hol találjanak helyet a zöldfelületnek. Felfedezhetünk a felszínen új területeket. A faltól falig aszfaltozás sajnos bevett gyakorlat volt az elmúlt évtizedekben, ezért a zöld sávok nagy része elveszett. Ezek újranyitása lehet az egyik új lehetőség ...” – de sajnos ennyivel ez el is akadt.

A rajz mutatja, hogy milyen nagy szükség lenne a szegedi belváros fásítására, leárnyalására, hűtésére!

Mintha Európa is zöldítés felé kezdene elmozdulni:

Természet Alapú Megoldás (Nature Based Solutions - NBS)

<https://www.delmagyar.hu/helyi-kozelet/2023/04/zold-innovaciokrol-csereltek-tapasztalatot-fotok>
<http://eghajlatvedelmiszovetseg.hu/index.php/hirek/338-telepulesfejlesztes-a-termeszet-mintai-alapjan>
<https://docs.google.com/presentation/d/e/2PACX-1vREHRsz021rPoFFd2jaPZzvB9UOUFt4KSA87e1bUM-Cnmj0N6dlgfMiloimvwChSA/pub?start=false&loop=false&delayms=3000&slide=id.p6>

Szegeden a belváros van nagyobb bajban, itt a kőöbület óriási, ami elnyeli, majd ontja a meleget.

A felismerés helyes, de mintha azonnal el is felejtették volna.

<https://szeged.hu/cikk/zoldkonferencia-mit-tehet-egy-varos-hogy-ne-kapjunk-hogutat-nyaranta-1>

Szeged, 2023. IV. 10.